

ДИТЯЧА ЕКЗЕМА

- Екземою називається запальний процес, що відбувається в поверхневих шарах шкіри. Відносять екзему до нервово-алергійних хвороб. Хвороба розвивається під дією різних причин зовнішнього чи внутрішнього характеру і проявляється у вигляді висипів на шкірі, що супроводжуються вираженим свербінням. Зазвичай екзема має довгий перебіг з нерідкими загостреннями.
- Поширеність екземи вражає. Дане захворювання відзначається у 50% хворих, що звернулися до доктора з приводу висипу на шкірі. З року в рік відзначається підвищення росту захворюваності. Екзема часто вражає дітей молодшого віку. Якщо серед дорослих дана форма шкірної патології спостерігається лише у 3% населення, то у дітей цей показник дорівнює 15%.

Причини:

При виникненні у дитини екземи, як правило, вирішальним негативним фактором є алергічний або ексудативно-катаральний діатез. Діатез може тривалий час протікати в організмі дитини і при цьому не викликати ніяких тривожних симптомів. Поштовхом для його прояви можуть служити наступні негативні фактори:

- **ослаблення імунної системи (в тому числі і після вакцинації);**
- **некоректний догляд за дитиною (порушення правил гігієни);**
- **неправильне харчування дитини (в тому числі введення і некоректне введення прикорму немовлятам);**
- **спадковий фактор (екзема має властивість передаватися у спадщину);**
- **сильний токсикоз матері під час вагітності;**
- **позитивні тести на виявлення торч-інфекцій під час вагітності;**
- **захворювання внутрішніх органів, у тому числі і шлунково-кишкового тракту.**

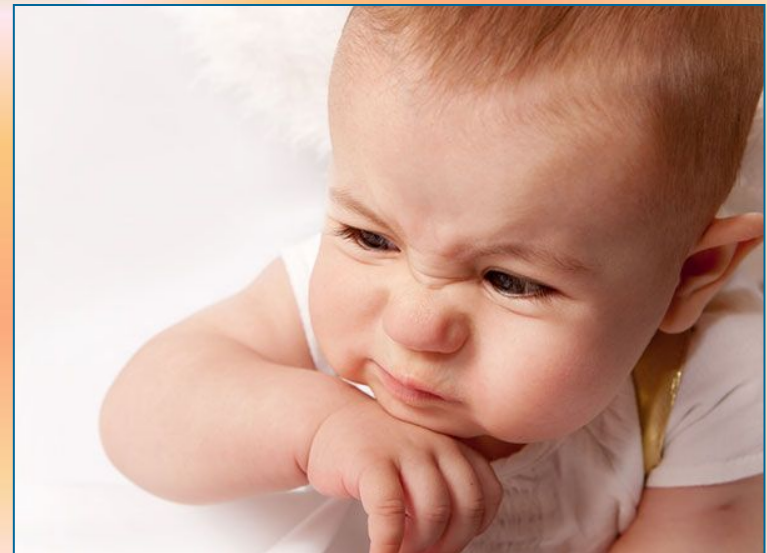
Існує ДЕКІЛЬКА видів екземи:

- **Справжня екзема** - значно частіше починається в дитячому віці, набуває хронічного перебігу і триває все життя з періодичними загостреннями процесу, сменяючимися його затихання. У гостру стадію хвороби відбувається почервоніння шкіри і на ній з'являються дрібні бульбашки (везикули). Бульбашки лопаються, і на їх місці залишається ерозія шкіри, з поверхні якої йде виділення світлої рідини. Ця стадія захворювання називається гострою мокнучі екземою. У міру зменшення вираженості запального процесу ерозії підсихають і покриваються корочками.
- **Мікробна екзема** - з'являється як ускладнення тривало протікаючих хвороб шкіри, викликаних хвороботворними мікробами (стрептодермія, мікози, часотка та ін.) Осередки ураження при мікробній екземі мають різко окреслені межі і округлі поля, що мають червоний колір і покриті кірками. Навколо аналогічних вогнищ спостерігається висипання дуже сильно сверблячих дрібних бульбашок, наповнених світлим рідким вмістом. Різновидом мікробної екземи є і монетоподібна (номмулярная) екзема.

- **Себорейна екзема** - розвивається, в більшості випадків, на тлі себореї. У її розвитку імовірно грає роль додаткове інфікування шкірних покривів людини деякими видами мікроорганізмів (стафілококи, гриби). Себорейна екзема зазвичай вражає шкіру чола, задню поверхню шиї, волосяну частину голови, верхню частину грудей або міжлопаткову область. На шкірі тіла з'являються сверблячі, жовтуваті плями, іноді вкриті дрібними лусочками. На волосистій частині голови себорейна екзема пов'язана з утворенням лусочок і скоринок.
- **Екзема дитяча** - характеризується різними поєднаннями показників мікробної, себорейної і істиною екземи. Перші випадки дитячої екземи найчастіше серед дітей, що перебувають на штучному годуванні. Зазвичай на шкірі з'являються симетричні червоні плями, на тлі яких знаходяться дрібні бульбашки. Після розтину бульбашок утворюються мокнучі ерозії шкіри.
- **Досвідчена екзема** - розвивається на відкритих ділянках тіла, в результаті дії на них речовин, що володіють дратівливою дією, так званих промислових алергенів. Клінічними показниками дослідної екземи служить утворення на шкірі червоних плям, на яких потім з'являються бульбашки. Потім бульбашки лопаються, оголюється мокнуча поверхня. Цей процес супроводжується найсильнішим зудом. Захворювання протікає тривало, кожне нове загострення проходить значно важче, ніж попереднє. Після припинення контакту з алергеном (подразником) зазвичай настають довгі ремісії.

Симптоми дитячої екземи:

- **Перші ознаки захворювання у дитини проявляються на початковій стадії у вигляді червонуватих висипань в області чола і щік.**
- **Потім висипання починають розростатися, вражаючи всі великі площі шкірних покривів дитини.**
- **З перебігом хвороби уражена шкіра грубіє та розтріскується, плями покриваються бульбашками, які мають властивість розкриватися. На шкірі виникає ерозія, що супроводжується свербінням і палінням. Через свербіння шкіри в організм можуть потрапляти сторонні інфекції і бактерії, що тягне за собою гнійничкові форму екземи.**

Діагностика екземи ґрунтується на даних клінічної картини захворювання. Потрібне виконання диференціальної діагностики, яка полягає у виключенні інших хвороб, що мають подібні з екземою перебіг і симптоми.

До таких патологій шкіри відносять: псоріаз, токсидермії, мікоз, атопічний дерматит. У деяких особливо складних випадках остаточний діагноз ставиться на підставі біопсії шкіри (коли вилучають шматочок шкіри хворого) з подальшим аналізом її тканин.

Лікування екземи у дітей:

- При лікуванні екземи у дітей лікар повинен враховувати такі чинники, як індивідуальні особливості дитини, особливості перебігу екземи у немовляти, ступінь порушення імунної системи, схильність до інших захворювань та інше. Крім симптоматичного лікування, необхідно використовувати протизапальні та гіпосенсибілізуючі засоби.
- Медикаментозна терапія включає в себе прийом препаратів, що мають антигістамінну, антибрадикининовим і антисеротониновим ефектом (наприклад, діазолін, димедрол, тавегіл, перитол, супрастин, фенкарол та інші). У комплексі призначаються вітаміни групи С. Крім того, лікар може призначити прийом седативних препаратів (андаксин, мепробамад). Часто в комплекс лікування включають прийом антибіотиків тетрациклінової групи, однак їх прийом заборонений дітям до **8** років.
- Ефективність медикаментозного лікування слід підкріплювати методами нетрадиційної медицини і дотриманням спеціальної дієти. До нетрадиційної медицини слід віднести лікування грязями, фототерапією, УВЧ-терапією. Народне лікування також може давати позитивний ефект у лікуванні екземи. З метою поліпшення якості шкіри застосовують примочки і компреси з трав'яних відварів і настоек, а також готують відвари для прийняття всередину.

Профілактика захворювання:

Профілактикою екземи у немовлят є нормалізація харчування годуючої матері, так і самої дитини, складання збалансованого меню, що виключає алергени. Важливо стежити за гігієною дитини, зміцнювати його імунітет, своєчасно лікувати супутні захворювання внутрішніх органів. **ШКАЛА SCORAD (ОЦІНКА СТУПЕНЯ ТЯЖКОСТІ ДИТЯЧОЇ ЕКЗЕМИ (АТОПІЧНОГО ДЕРМАТИТУ))**

Шкала **SCORAD** (спеціальний оцінний бланк поданий нижче) враховує такі показники:

- А — поширеність уражень шкіри;
- В — інтенсивність клінічних проявів;
- С — суб'єктивні симптоми.

Розрахунок площі ураження (А) проводиться за правилом «дев'яток»: голова і шия — **9 %**, передня і задня поверхня тулуба — по **18 %**, верхні кінцівки — по **9 %**, нижні кінцівки — по **18 %**, ділянка промежини і статеві органи — **1 %**. Існують відмінності в розрахунку площі поверхні ураження для дітей до **2** років, що вказані на рис. **2** у дужках.

Інтенсивність клінічних проявів (В) оцінюється за **6** симптомами:

- еритема (гіперемія);
- набряк/папула;
- кірочки/мокнуття;
- екскоріації;
- ліхеніфікація/лущення;
- загальна сухість шкіри.

Вираженість кожного симптому оцінюється від **0** до **3** балів: **0** — відсутня, **1** — слабка, **2** — помірна, **3** — різко виражена.

Оцінка суб'єктивних симптомів (С) проводиться самостійно дітьми (віком понад **7** років) або батьками за **10**-бальною шкалою. При цьому оцінюються інтенсивність свербіжів шкіри і порушення сну протягом останніх трьох днів і/або ночей з виведенням середніх показників. Величина індексу **SCORAD** обчислюється за формулою

Індекс **SCORAD = A/5 + 7 • B/2 + C,**

де А — площа ураження шкіри у відсотках;

В — сума балів оцінки інтенсивності морфологічних елементів дерматиту;

С — сума балів суб'єктивних ознак (свербіж + порушення сну).

Значення індексу ознак може становити від **0** до **103**. Тяжкість загострення хвороби визначається за величиною індексу **SCORAD**, а саме:

— легке загострення — індекс **SCORAD < 23;**

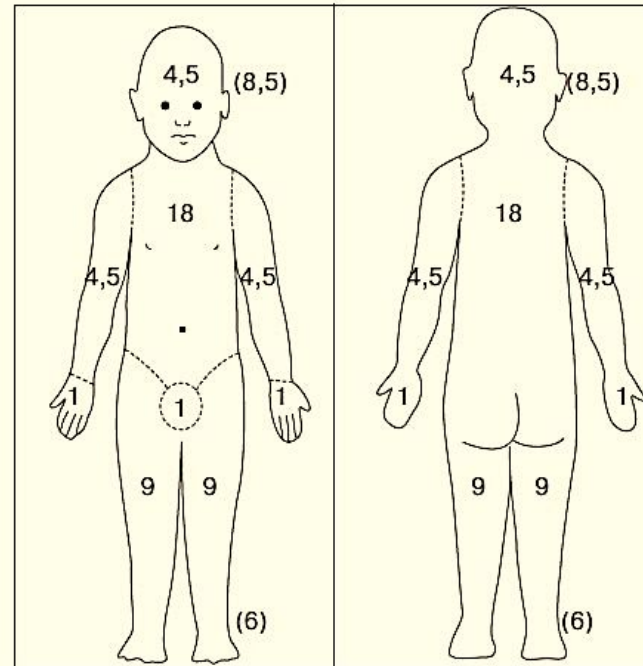
— середньої тяжкості — індекс **SCORAD** від **23** до **63;**

— тяжке — індекс **SCORAD > 63.**

Спеціальний оцінний бланк шкали SCORAD

A: Поширеність Вкажіть площу ураження (%)

B: Інтенсивність Сумарна кількість балів

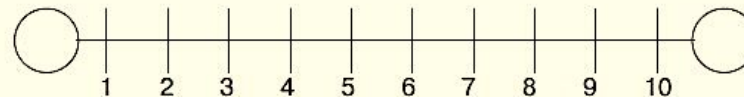

Критерій	Виразеність прояву (бали)				Виразеність прояву 0 — відсутній 1 — легкий 2 — помірний 3 — сильний *Сухість шкіри оцінюється поза вогнищами гостро-запальних змін і ділянок ліхеніфікації.	C: Суб'єктивні симптоми Свербіж + розлади сну <input type="text"/> Спосіб розрахунку A/5 + 7B/2 + C <input type="text"/>
	0	1	2	3		
Еритема						
Набряк/папула						
Кірки/мокнуття						
Екскоріації						
Ліхеніфікація						
Сухість шкіри*						

Свербіж (від 0 до 10)

0

Розлади сну

Візуальна аналогова шкала (середній показник за останні 3 дні та/або ночі).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ

БУДЬТЕ
ЗДОРОВІ!